Hukuk Bölümü 2013/1068 E. , 2013/1221 K.

- **DAVACI ŞIRKET HAKKINDA CUMHURIYET SAVCILIĞI TARAFINDAN MÜLGA 2821 SAYILI YASANIN 59.MADDESI UYARINCA UYGULANAN IDARI PARA CEZASININ DAVALI IDAREDEN TAHSILI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN, AYNI KANUNUN 63.MADDESI UYARINCA ADLİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI GEREKTIĞI**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14

"İçtihat Metni"

Davacı : Ü. Turizm Gıda İnşaat Bilgisayar Otomotiv Sanayi ve Ticaret AŞ.

Vekilleri : Av. M. C.K. & Av. M. Ş.Ö.

Davalılar : 1- SGK Başkanlığı

Vekili : Av. B.K. (Adli Yargıda)

2- Maliye Bakanlığı (Adli Yargıda)

Vekili : Av. Y.Ü. (Adli Yargıda)

O L A Y : Davacı vekili 16.11.2009 tarihli dilekçesinde özetle, Davacı hakkında 33 kişinin işe giriş çıkış tarihinin ilgili davalı SGK ya bildirmemek suçundan dolayı 11.088 TL idari yaptırım kararı uygulandığını, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 2821 sayılı yasanın 59.ncu maddesinin gerekçe gösterildiğini, Kabahat tarihinin kararda 17.09.2009 tarihi olarak gösterildiğini, cebri icra tehdidi altında kalmamak amacıyla davacının süresi içerisinde (indirimli olarak 3/4.ünü) 8.316.TL.yi ödemek zorunda bırakıldığını, idari yaptırım kararının usul ve yasaya aykırı olduğunu, SGK Başkanlığı'nın, Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesinde çalışan idari bir kurum olduğunu, işçilerin giriş çıkışlarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirildiğini, aynı kurum içindeki başka bir alt birime keyfiyet mükerrer olarak bildirilmediği için para cezası verilemeyeceğini, bu nedenle cebri icra tehdidi altında alınan bedelin geri verilmesi gerektiğini, kabahat tarihi olarak bildirilen 17.09.2009 tarihi itibariyle bu uygulamadan vazgeçildiğinden cebri icra tehdidi altında alınan bedelin istirdatının gerektiğini belirterek, haksız ve yersiz surette cebri icra tehdidine maruz kalmamak için ödenmek zorunda kalınan 8.316.TL.nin ödenme tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 16. İdare Mahkemesi: 24.11.2009 gün ve E:2009/1379, K:2009/1462 sayı ile özetle, "...2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun 59. maddesinin 1. bendinde "1.8 inci madde, 9.maddenin dördüncü fıkrası, 22. maddenin dördüncü fıkrası, 26. maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen ilan ve bildirimleri yapmayanlara İkiyüz Türk Lirası; 62. maddede belirtilen bildirim yükümlülüğüne uymayan işverenlere ise, bildirilmeyen her işçi için Yüzelli Türk Lirası İdarî para cezası verilir." hükmü, aynı maddenin 9. bendinde "Bu madde hükmüne göre idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı yetkilidir." hükmü, aynı Kanun'un 63. maddesinin 2. bendinde ise "Bu Kanun'un uygulanmasından doğan bütün uyuşmazlıklar iş davalarına bakmakla görevli mahkemelerde çözümlenir." hükmü yer almıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden davacı şirket hakkında Ankara Cumhuriyet Savcılığı'nın 19.10.2009 tarih ve 2009/5356 sayılı kararı ile 33 kişinin, işe giriş ve çıkış tarihlerini ilgili kurumlara bildirmemek veya süresinde bildirmemek fiili nedeniyle Sendikalar Kanunu'nun 59. maddesi uyarınca 11.088,00 TL idari para cezası verildiği, davacı şirket tarafından da söz konusu idari para cezasından Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı Verasat ve Harçlar Vergi Dairesine 8.316,00 TL'lik kısmının indirimli olarak ödenmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun 63.maddesinde bu Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan bütün uyuşmazlıkların iş davalarına bakmakla görevli mahkemelerde çözümleneceği belirtilmiş olması nedeniyle, davacı şirket hakkında aynı Kanun'un 59. maddesince verilen idari para cezasından kaynaklanan uyuşmazlığın görüm ve çözümü iş davalarına bakmakla görevli Iş Mahkemelerinin görevine girmektedir." demek suretiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili 21.12.2009 günlü dava dilekçesi ile aynı istemle bu kez adli yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 5. İş Mahkemesi: 11.05.2011 gün, E:2009/1231, K:2011/222 sayı ile özetle, "...Dava, davacı tarafından ödenen para cezasının istirdatına ilişkindir.

Para cezasının kaynağını oluşturan tüm kayıt ve belgeler ile idari soruşturma belgesinin bir sureti dosyaya celbedilmiştir.

Davacı dava dilekçesinde haksız ve yersiz olarak ödediği miktarın istirdatını talep etmiştir. Bu dava ile Bakanlığın tesis ettiği işlem uyarınca ödenen idari para cezası miktarının kendisine iadesini sağlamayı amaçlamaktadır. Adli yargıya dahil mahkemelerin bir kamu kurumunu belli yolda ve doğrultuda işlem yapmaya zorlayıcı karar vermeleri mümkün değildir. Esasen verilecek bu tür kararların idareyi ve kamu kuramlarını bağlayıcı niteliği de yoktur. Bu nedenle mahkememiz görevsiz olduğundan davaya konu somut olayda İş Kanunun 108, maddesi uyarınca para cezası verilmesi işlemine bağlı olarak açılan dava idari bir işlemin devamı niteliğinde olduğundan görev yönünden dava dilekçesinin reddine karar vermek gerekmiştir." demek suretiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş olup, iş bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 26.02.2013 gün, E:2012/32288, K:2013/6783 sayı ile özetle hükmün düzeltilerek onanmasına karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili tarafından ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 1.7.2013 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; idari ve adli yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı M.Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı şirketin, uhdesinde çalışan 33 kişinin işe giriş ve çıkış tarihlerinin ilgili kurumlara bildirmemek veya süresinde bildirmemek suretiyle 2821 sayılı mülga Sendikalar Kanunu'nun 62.maddesine aykırı davrandığından bahisle aynı Kanun'un 59. maddesi uyarınca Ankara Cumhuriyet Savcılığı'nın 19.10.2009 tarih ve 2009/5356 sayılı kararı ile davacı şirket hakkında verilen 11.088,00 TL idari para cezası nedeniyle peşin olarak ödenen 8.316,00 TL'nin tazminine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Kabahatler Bürosu'nun 19.10.2009 gün, 2009/5356 sayılı kararı ile, Ü. Turizm Gıda İnşaat Bilgisayar Otomotiv Sanayi ve Ticaret AŞ. hakkında 33 kişinin işe giriş ve çıkış tarihlerinin ilgili kurumlara bildirmemek veya süresinde bildirmemek kabahatinden dolayı 2821 sayılı mülga yasanın 59.maddesi uyarınca 11.088 TL idari para cezası uygulanmasına karar verildiği, davacı şirket tarafından bu cezanın 8.316 TL sinin vergi dairesine yatırıldığı anlaşılmıştır.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun ''Genel Kanun Niteliği'' başlıklı 3.maddesinde;

''Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır.'' hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun'un ''Cumhuriyet Savcısı'nın Karar Verme Yetkisi'' başlıklı 23/1.maddesinde de; ''Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde bir kabahat dolayısıyla idari yaptırım kararı vermeye yetkilidir.'' hükmü yer almakta olup, uyuşmazlığa konu olayda, Cumhuriyet savcısı idari yaptırım kararını bu Kanun maddesi uyarınca vermiştir.

07.11.2011 gün ve 28460 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.10.2012 gün ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 81.maddesi ile mülga olan 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun 59.maddesi "Cezai Hükümler" başlıklı olup, maddenin 1.fıkrasında; "8 inci madde, 9 uncu maddenin dördüncü fıkrası, 22 nci maddenin dördüncü fıkrası, 26 ncı maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen ilan ve bildirimleri yapmayanlara ikiyüz Türk Lirası; 62 nci maddede belirtilen bildirim yükümlülüğüne uymayan işverenlere ise, bildirilmeyen her işçi için yüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir." hükmü yer almaktadır.

Aynı maddenin 9.fıkrasında ise; "Bu madde hükmüne göre idarî para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı yetkilidir." hükmü yer almakta, dolayısıyla belirtilen eylemleri gerçekleştirenler hakkında idari para cezası uygulamaya yetkili makamın Cumhuriyet savcıları olduğu ifade edilmiş olmaktadır..

Kanun'un 63.maddesinin 2.fıkrasında; "Bu Kanunun uygulanmasından doğan bütün uyuşmazlıklar iş davalarına bakmakla görevli mahkemelerde çözümlenir." hükmü getirilmiş ve böylece kanunun uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıklarda adli yargı organlarının görevli olduğu belirtilmiştir.

Diğer yandan, olayda adli yargı organı olan Cumhuriyet savcılığı tarafından idari para cezasının uygulanmış olması karşısında, bu yaptırıma karşılık olarak açılmış bulunan söz konusu idari para cezasının davalı kurumdan tahsili istemiyle açılan davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekeceği açıktır.

Bu durumda, 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun 63.maddesinde bu Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan bütün uyuşmazlıkların iş davalarına bakmakla görevli mahkemelerde çözümleneceği belirtilmiş olması nedeniyle, davacı şirket hakkında aynı Kanun'un 59. maddesince verilen idari para cezasından kaynaklanan uyuşmazlığın görüm ve çözümü iş davalarına bakmakla görevli İş Mahkemelerinin görevine girmektedir.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli olduğundan Ankara 5. İş Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 5. İş Mahkemesi'nin 11.05.2011 gün, E:2009/1231, K:2011/222 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 1.7.2013 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.